

EDIC KARLOVAC BILTEN

02/2020

TRAVANJ, SVIBANJ, LIPANJ 2020

EDIC KARLOVAC

Urednica: Ivana Šulentić, univ. spec.oec.

Poštovani čitatelji!

Velika nam je čast predstaviti naš 2. broj EDIC Karlovac biltena. Primakli smo se drugom tromjesečju ove godine pa time je došao i red da Vas izvijestimo što se po pitanjima Europske unije (EU) i prioritetima Europske komisije (EK) radilo u našem centru. Ako niste još čuli za Informacijski centar Europe Direct Karlovac (EDIC Karlovac) prije svega dati ćemo Vam nekoliko osnovnih informacija tko smo, što radimo i koji je naš cilj, uloga i svrha postojanja.

EDIC KARLOVAC

Informacijski centar Europe Direct Karlovac (EDIC Karlovac) projekt je čiji je nositelj Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije, dio je europske mreže informacijskih centara Europe Direct (EDIC) te predstavlja produženu ruku Europske komisije i promiče njene prioritete.

Glavni cilj EDIC Karlovac je omogućiti svim građanima Karlovačke županije pristup informacijama o svim područjima koja se tiču EU te promicati sudjelovanje građana na lokalnoj i regionalnoj razini.

Njegova uloga je:

- stvaranje šireg i opsežnijeg pogleda hrvatskih građana na Europsku uniju,
 - odgovarati na sva pitanja zainteresiranih građana,
 - informirati ih o pravima i mogućnostima unutar EU,
 - pomoć u komunikaciji s EU te
 - omogućavanje informativnih materijala.

Zadatci Centra su:

- omogućiti građanima da ispune svoje potrebe i očekivanja na lokalnoj razini od EU,
 - poticati građane da se uključe u proces izgradnje i razvoja Europske unije,
 - obilježavanje svih važnih datuma i događaja EU na lokalnoj razini,
 - organiziranje predavanja, radionica i debata o aktualnim temama koje se tiču EU,
 - aktivno sudjelovanje u podizanju svijesti građana o samoj Europskoj uniji te
 - informirati o mogućnostima i prilikama koje imaju kao njeni članovi.

U 2020. godini, EDIC Karlovac odlučio Vas je na tromjesečnoj bazi informirati o prioritetima Europske komisije te o tome što naš Centar radi u svrhu promicanja tih pitanja. Prije svega upoznati ćemo Vas sa prioritetima Europske komisije, koje ćemo ove godine promovirati građanima Karlovca i Karlovačke županije
Pa krenimo redom...

PRIORITETI EUROPSKE KOMISIJE ZA NADOLAZEĆE RAZDOBLJE 2019- 2024. GODINE

EUROPSKI ZELENI PLAN

**NOVI POTICAJ
EUROPSKOJ
DEMOKRACIJI**

**EUROPA SPREMNA ZA
DIGITALNO DOBA**

**SNAŽNIJA EUROPA U
SVIJETU**

**PROMICANJE EUROPSKOG
NAČINA ŽIVOTA**

**GOSPODARSTVO U
INTERESU GRAĐANA**

Europska komisija

Što je europski zeleni plan?

Prosinac 2019.
#EUGreenDeal

Europskim zelenim planom nastoji se **poboljšati dobrobit građana**. Klimatski neutralna Europa i zaštita našeg prirodnog staništa pozitivno će utjecati na građane, planet i gospodarstvo. Nitko neće biti izostavljen.

EU će:

postati klimatski neutralan do 2050.

smanjenjem onečišćenja zaštititi ljude, biljke i životinje

pomoći poduzećima da zauzmu vodeći položaj u području čistih proizvoda i tehnologija

pomoći u osiguravanju pravedne i uključive tranzicije.

Europski zeleni plan naša je nova strategija rasta. Zahvaljujući njemu smanjit ćemo emisije i pritom otvarati nova radna mjesta.

Ursula von der Leyen, predsjednica Europske komisije

Predlažemo zelenu i uključivu tranziciju kako bismo poboljšali dobrobit građana te budućim generacijama ostavili zdravi planet.

Frans Timmermans, izvršni potpredsjednik Europske komisije

93 % Europljana smatra klimatske promjene velikim problemom

93 % Europljana poduzelo je barem jednu aktivnost za borbu protiv klimatskih promjena

79 % Europljana smatra da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija

A donesene su i dvije strategije:

1. OD POLJA DO STOLA

Europska komisija

„Od polja do stola”

Europski zeleni plan

Proračun 2019.
#EUGreenDeal

Europska hrana mora ostati sigurna, bogata hranjivim tvarima i kvalitetna. Mora se proizvoditi uz minimalan utjecaj na prirodu.

U proračunu EU-a za 2021.–2027.

- **40 %** proračuna za zajedničku poljoprivrednu politiku trebalo bi izdvojiti za klimatsku politiku
- **30 %** Fonda za pomorstvo i ribarstvo trebalo bi izdvojiti za ciljeve u području klime

Komisija će u proljeće 2020. predstaviti strategiju „od polja do stola” kako bi se:

- osiguralo da Europljani dobivaju pristupačnu i održivu hranu
- djelovalo protiv klimatskih promjena
- zaštitio okoliš
- očuvala biološka raznolikost
- povećala ekološka poljoprivredu.

2. STRATEGIJA BIORAZNOLIKOSTI

Bioraznolikost i poslovanje

Obnova prirode bit će središnji element EU-ova plana oporavka od pandemije koronavirusa te pružiti neposredne poslovne i investicijske prilike za obnovu gospodarstva EU-a.

3 ključna gospodarska sektora:

- građevinarstvo
- poljoprivreda
- prehrambeni sektor

Svi ti sektori uvelike ovise o prirodi, a generiraju **više od 7 bilijuna EUR**.

Koristi očuvanja bioraznolikosti za gospodarstvo višestruke su:

- očuvanjem morskih stokova godišnja dobit industrije morskih plodova mogla bi se povećati za više od **49 milijardi EUR**
- zaštitom obalnih močvarnih područja industrija osiguranja mogla bi uštedjeti oko **50 milijardi EUR godišnje** zbog smanjenja gubitaka od poplava
- šest industrija: kemijska industrija i industrija materijala; zrakoplovstvo, putovanja i turizam; nekretnine; rudarstvo i metalurgija; lanci opskrbe i prijevoz; maloprodaja, potrošačka roba i robne marke – **više od 50 %** bruto dodane vrijednosti u njihovu opskrbnom lancu ovisi o prirodi
- koristi mreže EU-a za zaštitu prirode Natura 2000 procjenjuju se na **200 – 300 milijardi EUR** godišnje.

Gospodarski i socijalni troškovi nedjelovanja uključuju:

- gubitak bioraznolikosti i kolaps ekosustava jedna su od najvećih prijetnji za čovječanstvo u sljedećem desetljeću
- gospodarski i socijalni troškovi nedjelovanja bili bi ogromni. Prema procjenama, svijet je od 1997. do 2011. izgubio oko 3,5 – 18,5 bilijuna EUR godišnje u uslugama ekosustava te oko 5,5 – 10,5 bilijuna EUR godišnje zbog degradacije zemljišta. Bioraznolikost je temelj sigurnosti opskrbe hranom u EU-u i svijetu. Rizik od gubitka bioraznolikosti ugrožava naše prehrambene sustave i prehranu
- gubitak bioraznolikosti suštinski je povezan s klimatskim promjenama, koje ujedno pogoršava
- gubitak bioraznolikosti dovodi do smanjenja prinosa usjeva i ulova ribe, većih gospodarskih gubitaka zbog poplava i drugih katastrofa te gubitka potencijalnih novih izvora lijekova
- gubitak bioraznolikosti dovodi do smanjenja prinosa usjeva i ulova ribe, većih gospodarskih gubitaka zbog poplava i drugih katastrofa te gubitka potencijalnih novih izvora lijekova
- više od **75 % tipova prehrambenih kultura na svijetu** oprašuju životinje.
- predviđa se da će se globalni prinos usjeva kao što su riža, kukuruz i pšenica u prosjeku smanjiti za **3 – 10 % po stupnju** zatopljenja u odnosu na ranije zabilježene razine.

Otvaranje radnih mjesta

Obnova prirode izravno i neizravno dovodi do otvaranja lokalnih radnih mjesta koja donose život lokalnim zajednicama.

Procjenjuje se da mreža **Natura 2000 izravno podupire 104 000 radnih mjesta** povezanih s upravljanjem zaštićenim područjima i njihovim očuvanjem te **još 70 000 neizravnih i induciranih radnih mjesta**. Taj se podatak temelji na godišnjim ulaganjima u upravljanje mrežom i njezinu obnovu u vrijednosti od 6 milijardi EUR. Predviđa se da bi u budućnosti potrebe za bioraznolikošću mogle stvoriti **do 500 000 radnih mjesta**.

U sektoru **poljoprivrede** 1,3 milijuna od ukupno 9,6 milijuna radnih mjesta u EU-u izravno je ili neizravno povezano s mrežom Natura 2000. **Turistički sektor** u Europi zapošljava 12 milijuna ljudi. Od toga je 3,1 milijun radnih mjesta povezano sa zaštićenim područjima kao što je Natura 2000.

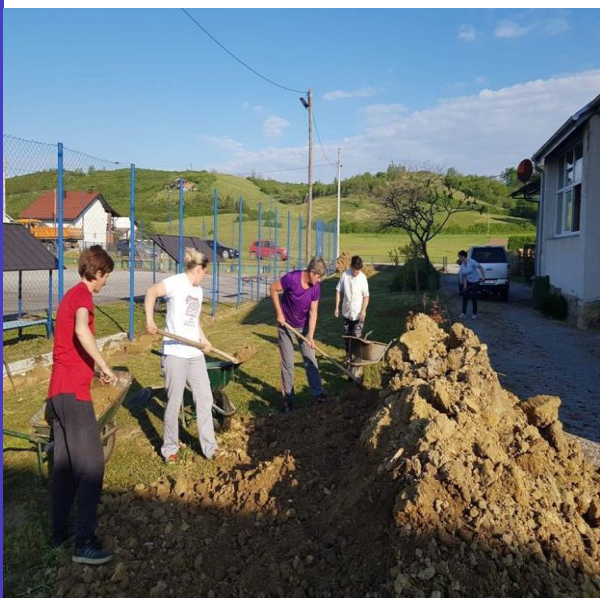
Od 25 % proračuna EU-a namijenjenog **djelovanju u području klime** znatan dio uložit će se u bioraznolikost i rješenja koja se temelje na prirodi.

*U ovom tromjesečnom razdoblju, EDIC Karlovac naglasak je stavio na **Europski zeleni plan** a proslavili smo i dan Europe i obilježili **Europski tjedan**. Isto tako moramo napomenuti da je ovo razdoblje bilo specifično ako uzmemo u obzir krizu uzrokovanu virusom COVID-19 te smo aktivnosti prilagodili virtualnom okruženju i nastojali organizirati aktivnosti na način da i dalje komuniciramo važna pitanja EU a da pritom držimo socijalnu distancu. Kako smo se snašli procijenite sami.*

#MYGREENACTION – ZELENI KARLOVAC I KARLOVAČKA ŽUPANIJA

S obzirom na jedan od prioriteta Europske komisije „*Europski zeleni plan*“, uoči zelenog tjedna EU, EDIC Karlovac organizirao je izazov #MyGreenAction koji je trajao tokom travnja i svibnja.

Pozvani su svi zainteresirani pojedinci, ustanove, jedinice regionalne i lokalne samouprave, udruge i ostali subjekti sa područja grada Karlovca i Karlovačke županije da na svom Facebook i Instagram profilu podijele fotografije, videozapise ili slične kreativne uratke onoga što su poduzimali kako bi osigurali zeleniju budućnost, i što mogu napraviti kako bi svijet, zemlju i svoju lokalnu zajednicu učinili čistom, zelenijom i ugodnijom za život.

U izazovu su sudjelovali Aquatika - Slatkovodni akvarij Karlovac, grad Karlovac, grad Ozalj, Udruga Osmica, OŠ Banija, OŠ Dragojla Jarnević, Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac, LAG Vallis Colapis i drugi.

SAMO SE SOLIDARNOST DIJELI DALJE

U samo nekoliko mjeseci, zbog epidemije koronavirusa, promijenio se cijeli svijet te su strah, neizvjesnost i nelagoda od onoga što sutra nosi teme koje su se tijekom korona krize provlačile diljem Europe. Europska unija osnovana je s idejom zajedništva i solidarnosti, što znači da u ovoj teškoj situaciji nitko nije sam, a jedna od temeljnih komunikacijskih odrednica Europske unije i Europske komisije upravo je solidarnost koja je bila tema ovogodišnjeg Dana Europe. Zbog novonastale situacije tradicionalan način obilježavanja ovoga dana nije bio moguć, stoga je pokrenut projekt Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj – solidarnost.hr kojem je cilj omogućiti građanima da komuniciraju osjećaje, želje i nadanja te na taj način podsjetite i istaknu ono najbitnije u tom trenutku – solidarnost.

Projekt je realiziran kroz komunikacijsku platformu solidarnost.hr, koja je aktivna od 5. svibnja te uz pripadajuće kanale društvenih medija, Facebook stranica [Solidarnost.hr](https://www.facebook.com/solidarnost.hr), Instagram profil [@solidarnost.hr](https://www.instagram.com/solidarnost.hr) i Twitter profil [@solidarnost.hr](https://twitter.com/solidarnost.hr), na kojima se koristio službeni hashtag [#solidarnosthr](https://twitter.com/hashtag/solidarnosthr). Cijeli projekt zaokružen je sloganom „Samo se solidarnost dijeli dalje“ te su svi sadržaji bili dijeljeni putem društvenih mreža navedene stranice i njihovih povezanih stranica.

Dr. Maja Grba Bujević, naša Karlovčanka, članica civilnog stožer...

Prije 8 tj. · 95 pregleda

12

Povodom dana Europe, Savjet mladih Karlovačke županije pridruži...

Prije 8 tj. · 290 pregleda

13

U kaosu vremena možda se nešto promijenilo... Samo se solidarnost...

Prije 8 tj. · 419 pregleda

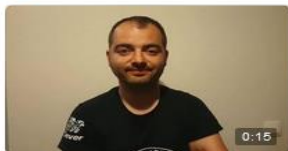
18

Samo se solidarnost dijeli dalje

Prije 8 tj. · 71 pregleda

9

Josip Glasnović, hrvatski zlatni olimpijac, osvajač zlata u trapu i...

Prije 8 tj. · 74 pregleda

8

U širenju solidarnosti pridružila nam se i naša Karlovčanka Jelena...

Prije 8 tj. · 601 pregleda

34

Za EDIC Karlovac poruke solidarnosti snimili su Domagoj Duvnjak, Velimir Zajec, Josip Glasnović, Jelena Despot, Milan Prša, Karlovačka plesna reprezentacija, Maja Grba Bujević, Savjet mladih Karlovačke županije.

DAN EUROPE – 9.SVIBNJA 2020.

Dan Europe, poseban dan je za svakog Europljana. Prije 70 godina, na dan 9. svibanj, Robert Schuman, tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske, predstavio je svoj prijedlog formiranja Europske zajednice za ugljen i čelik, koja bi objedinila tu proizvodnju i upravljala njome. U govoru u Parizu, iznio je svoju ideju o novom obliku političke suradnje u Europi s pomoću kojeg bi rat među Europskim državama postao nezamisliv. Taj prijedlog, poznatiji kao "Schumanova deklaracija", smatra se početkom formiranja onoga što je danas poznato kao Europska unija. Danom Europe, koji se obilježava 9. svibnja svake godine, slavi se mir i jedinstvo u Europi.

EDIC Karlovac svake godine organizira dan Europe te obilježava ovaj povijesni trenutak za sve nas kao građane Europske unije.

Ove godine zbog specifičnosti situacije uzrokovane virusom COVID-19 ovaj dan i zbog ograničenja javnih okupljanja nismo bili u mogućnosti obilježiti onako kao inače, pa smo se prilagodili situaciji te organizirali emisiju o danu Europe u sklopu koje su gledatelji Trend TV mogli pogledati predstavu Rusfaj.

U širenju solidarnosti kao glavnoj temi ovogodišnjeg obilježavanja dana Europe tako se pridružilo Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac pod ravnateljstvom Irene Božičević, autor ove predstave Peđa Gvozdić kojima se ovim putem ispred EDIC centra od srca zahvaljujemo što su nam za obilježavanje današnjeg dana ustupili ovu predstavu te se isto tako zahvaljujemo TREND TV koji nam je omogućio prikazivanje.

ŽIVJETI S PARKOM – Vrbanićev perivoj, 23. svibanj

EDIC Karlovac u suradnji sa JU Natura Viva, gradom Karlovcem, Karlovačkom županijom i Zelenilom sudjelovao je u događaju Živjeti s parkom. Malim znakom pažnje, sadnjom stabala, dali smo svoj doprinos provođenju ove strategije i želimo i dalje raditi u tom smjeru. Danas, u ovo doba korona virusa više nego ikad svjedoci smo da je priroda postala prirodno okruženje većine, zašto je ne učini ljepšom.

Europski Zeleni plan u fokusu je prioriteta EU u nadolazećem razdoblju. Pred nekoliko dana u EU donesene su donijela dvije nove strategije:

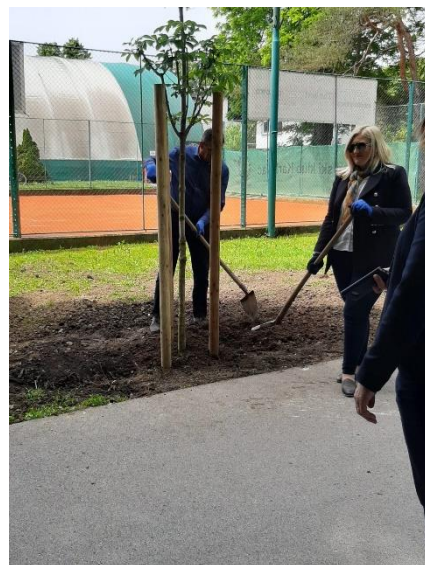

- sveobuhvatnu strategiju za bioraznolikost, čiji je cilj vratiti prirodu u naše živote, i
- strategiju „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav.

Cilj strategije bioraznolikosti je vratiti prirodu u naše živote.

EU predložila je konkretne korake kako bi se bioraznolikost Europe počela oporavljati do

2030., uključujući pretvaranje najmanje 30 % europskog kopna i mora u zaštićena područja .

Svjetski dan okoliša – prezentacije i radionice po školama, 05.lipnja 2020.

U suradnji sa školama Karlovačke županije, 5. lipnja održane su prezentacije povodom Svjetskog dana okoliša. EDIC Karlovac za tu prigodu izradio je prezentacije o Svjetskom danom okolišu te o prioritetu Europske komisije, Europskom zelenom planu. Europskim zelenim planom do 2050. Europa će postati prvi klimatski neutralan kontinent te potaknuti gospodarstvo, poboljšati zdravlje i kvalitetu života, zaštititi prirodu i pritom nikoga ne zapostaviti. Naš način života trebao bi se preobraziti te

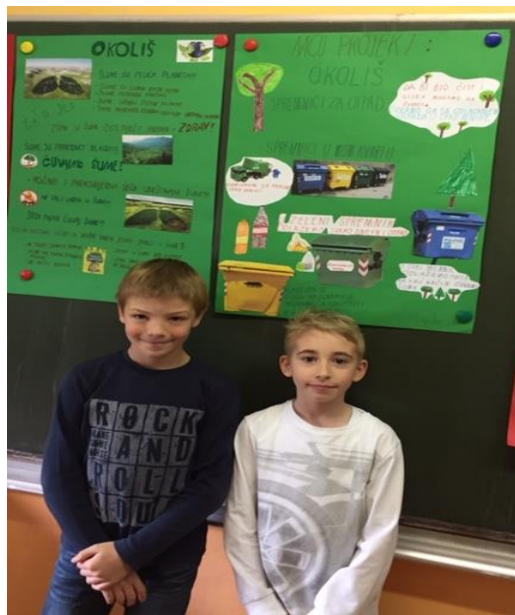

bismo svi trebali početi zdravije živjeti i inovativnije raditi. Svi možemo sudjelovati u tranziciji i imati koristi od mogućnosti koje ona donosi. Ako krenemo prvi i djelujemo brzo, pomoći ćemo našem gospodarstvu da bude svjetski predvodnik. Europska unija, odlučna je uspjeti zbog našeg planeta i života na njemu, zbog europske prirodne baštine i biološke raznolikosti,

zbog šuma i naših mora. Kad ostatku svijeta pokažemo da je moguće biti održiv i konkurentan, moći ćemo uvjeriti druge zemlje da slijede naš primjer.

Svjetski dan zaštite okoliša obilježava se 5. lipnja svake godine u više od 140 zemalja svijeta. To je najvažniji dan UN-ovog

poticanja ekološke osviještenosti i djelovanja na području zaštite okoliša koji je izabran na UN-ovoj Konferenciji o ljudskom okolišu u Stockholmu 1972. godine, kada je ujedno donesena i odluka o pokretanju UN-ovog Programa za okoliš (UNEP). Svjetski dan zaštite okoliša ove godine obilježavao se pod sloganom „Vrijeme je za prirodu“ Svjetski dan okoliša upravo se obilježava iz tih razloga kako

bi se podigla svijest o čistijem i ljepšem okruženju i razmišljanje u tom smjeru te kako bi naše okruženje napravili ljepše i ugodnije za život.

Prezentacije su održane u OŠ Grabrik i OŠ Krnjak a nakon izlaganja o tome što djeca mogu učiniti za ljepši okoliš i okruženje, naučeno znanje pretočili su u crteže i prikazali kako oni mogu pomoći ovom cilju EU.

OSTALE VIJESTI

Europska komisija je protekla tri mjeseca bila glavni koordinator europskog zajedničkog odgovora na krizu prouzročenu virusom COVID-19 te pomagala državama članicama u borbi protiv pandemije

Javnozdravstvene mjere

U sklopu ove mjere EK nastoji koordinirati s državama članicama i u cijeloj Europi olakšati nabavu zaštitne i medicinske opreme, pritom preusmjeravajući postojeća sredstva namijenjena istraživanju kako bi se pronašlo cjepivo, te počela njegoa masovna proizvodnja i primjena. U suradnji s industrijom i državama članicama Komisija pomaže da maske, rukavice, zaštitna odjeća i ostala oprema postanu dostupniji, pa postojeći proizvođači povećaju proizvodnju, da se olakša uvoz i potaknu alternativni načini proizvodnje. Pokrenuto je više grupa javne nabave i oprema bi trebala uskoro biti dostupna i Hrvatskoj. Kao dodatnu sigurnosnu mjeru Komisija je 19. ožujka dopustila stvaranje strateških zaliha u okviru sustava rescEU – zajedničkih europskih rezervi – respiratora, osobne zaštitne opreme, maski za višekratnu uporabu, cjepiva i sredstava za liječenje te laboratorijske opreme. EK financira 90 % troškova stvaranja zaliha i upravlja distribucijom opreme kako bi se ona slala onamo gdje je najpotrebnija. Za istraživanje i razvoj EK je već mobilizirala 140 milijuna eura i odabrala 17 novih projekata. Osim toga, te osigurala 80 milijuna eura financijske potpore CureVacu, vodećem poduzeću koje razvija cjepiva kako bi intenziviralo razvoj i proizvodnju cjepiva protiv koronavirusa.

Gospodarske mjere

U svrhu ublažavanja udara na živote građana i gospodarstvo, EK donijela je sveobuhvatne makroekonomske mjere te pripremila i Investicijsku inicijativu kao odgovor na koronavirus, vrijednu 37 milijardi eura, iz koje će pomagati zdravstveni sektor, tržište rada te mala i srednja poduzeća iz svih pogođenih sektora. Osim toga, mjere donesene na nacionalnoj razini dopunit će se upotrebom postojećih instrumenata iz proračuna EU-a za pomoć likvidnosti malih i srednjih poduzeća. Podaci za Hrvatsku i Europsku uniju. Osim toga Komisija je predložila da se područje djelovanja Fonda solidarnosti Europske unije proširi na zdravstvene krize, a da se najteže pogođenim državama članicama na raspolaganje stavi 800 milijuna eura., a da se milijarda eura preusmjeri iz proračuna EU-a u jamstva Europskom investicijskom fondu kao poticaj bankama da sudjeluju u očuvanju likvidnosti MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Osim toga Komisija je 2. travnja dodatno pojačala svoj odgovor i predložila uspostavu instrumenta solidarnosti pod nazivom SURE.

Mjere na granicama i ograničavanje putovanja

EK je izdala praktične savjete za primjenu tzv. Zelenih traka, kako promet ne bi u potpunosti stao. Zelene trake moraju biti otvorene za sva teretna vozila, bez obzira na to koju robu prevoze. Prelazak granice ne smije trajati više od 15 minuta, sa svim pregledima i zdravstvenim provjerama.

Pandemija uvelike utječe i na europski zračni sektor. Da bi ublažila taj štetni utjecaj, Europska je komisija 10. ožujka predložila ciljne propise kojima sprečava tzv. fantomske letove što ih zračni prijevoznici obavljaju s gotovo praznim zrakoplovima kako bi ispunili odredbe pravila „iskoristi ili izgubi” prema kojem moraju iskoristiti najmanje 80 % dodijeljenih aerodromskih slotova da bi ih mogli zadržati i sljedeće godine.

Međunarodni odgovor i međunarodni forumi

EK pomaže sa 232 milijuna eura Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, prvenstveno za globalnu pripremu i plan odgovora. Dio tih sredstava (15 milijuna eura) dodijeljeni su Africi, npr. senegalskom Pasteurovu institutu u Dakaru, za mjere kao što su brzo dijagnosticanje i epidemiološki nadzor. Stotinu milijuna eura odlazi za prijeko potrebno istraživanje u području dijagnostike, liječenja i prevencije. 3 milijuna eura dodijeljena su Mehanizmu EU-a za civilnu zaštitu za repatrijacijske letove kojima su građani EU-a vraćeni iz kineskoga grada Wuhana.

Dezinformacije

EK je pokrenula posebni odjeljak posvećen „borbi protiv dezinformacija” povezanih s izbijanjem koronavirusa. Šire se lažne informacije u zdravstvu, među ostalim i o COVID-u 19. Važno je da ažurne informacije tražite samo u vjerodostojnim izvorima.

Investicijska politika EU kao odgovor na krizu uzrokovanu virusom COVID-19

Posljednjih mjeseci Europska unija poduzimala je mjere koje bi donedavno bile nezamislive. Pravila o državnim potporama učinili su fleksibilnijima no ikad, kako bi velika i mala poduzeća mogla dobiti potrebnu potporu. Popustili su proračunska pravila kako bi nacionalna sredstva i sredstva EU-a mogla brzo doći do onih kojima su potrebna. To je institucijama EU-a i državama članicama omogućilo da stave na raspolaganje 2,8 bilijuna eura za borbu protiv krize, što je najveći takav iznos u svijetu. Tako je prije svega važno spomenuti investicijsku inicijativu kao odgovor na koronavirus. Ona podrazumijeva mjere kojima će usmjeriti 37 milijardi eura građanima, regijama i državama najteže pogođenima pandemijom koronavirusa. Sredstva su namijenjena zdravstvenim sustavima, malim i srednjim poduzećima, tržištima rada i drugim osjetljivim dijelovima gospodarstva zemalja članica. Važno je naglasiti da bi od oslobođenih 37 milijardi eura, prema procjeni Komisije, Hrvatska mogla iskoristiti ukupno oko 1,158 milijardi. Vlade moraju osmisliti najbolji način za korištenje tog novca za saniranje štete nastale ovom ugrozom. Novac je namijenjen tome da održi i ozdravi njihovo gospodarstva, te da se njime financiraju radna mjesta, ljudima se moraju davati minimalne plaće, ne smije ih se otpuštati. Sredstva prvenstveno treba usmjeriti na mala i srednja poduzeća kako bi ona sanirala nastalu štetu i kako bi se prilagodila novim uvjetima do kojih će svakako doći. Dio novca bit će raspoređen i na socijalne fondove, za najsiromašnije i za one koji ne mogu raditi. Ništa više neće biti kao prije, mora se raditi na novim strategijama, a novac za to sada je osiguran. To je novac za strukturne reforme, reformu javne uprave, ali i reformu sveukupnog gospodarstva. Mi smo zemlja ovisna o turizmu i to se mora mijenjati. Moramo se koncentrirati na samoodrživost, razvijati poljoprivredu, samoodrživa mala gospodarstva, malo i srednje poduzetništvo i posebno digitalizaciju.

SURE - novi instrument EU za očuvanje radnih mjesta

SURE je akronim od „Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency“ (Potpora za ublažavanje opasnosti od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji). Instrument SURE jedan je o vrjednijih instrumenata EU u ovoj pandemiji uzrokovanoj virusom COVID-19. On predviđa 100 milijardi eura za program potpore za skraćeno radno vrijeme, za koji će jamčiti sve zemlje članice. Svrha ovog instrumenta je očuvanje radnih mjesta koja su ugrožena zbog pandemije koronavirusa.

Riječ je o financijskoj potpori u obliku vrlo povoljnih zajmova EU-a zemljama članicama u visini od ukupno 100 milijardi eura. Ti zajmovi bi pomogli zemljama članicama da se bolje nose s izvanrednim povećanjem javnih troškova na očuvanju zaposlenosti, a bili bi namijenjeni za pokrivanje troškova koji su izravno vezani za nacionalne programe skraćenog radnog vremena ili s drugim mjerama koje su zemlje članice donijele primjerice za samozaposlene. To znači da je potrebno najprije donijeti program državnih potpore za skraćeno radno vrijeme na razini države članice i tek onda se može tražiti zajam za pokrivanje tih troškova. Prema podacima Komisije, sve zemlje članice imaju neki oblik programa za skraćeno radno vrijeme, koji su međusobno vrlo različiti.

Riječ je o instrumentu koji je sličan onome koje su koristile neke članice tijekom financijske krize iz 2008. godine, poput njemačkog programa Kurzarbeit. Prema tome modelu, država je plaćala dio radničkih plaća, što je omogućilo tvrtkama da zadrže radnike i smanje troškove za vrijeme krize. Nakon izbijanja pandemije koronavirusa, oko 470 tisuća njemačkih poduzeća zatražilo je državnu potporu u okviru takvog programa. U okviru toga programa, njemačka vlada pokriva dvije trećine plaće kojima poslodavci skrate radno vrijeme.

SURE će omogućiti poduzećima u poteškoćama da privremeno skrate radno vrijeme svojim radnicima, a država radnicima isplaćuje plaću za one sate koje ne rade. To vrijeme koje ne rade radnici mogu iskoristiti za učenje novih vještina, koje će koristiti i njima i poslodavcu.

#NextGenerationEU – donesen proračun EU-a za oporavak

Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen iznijela je 27. svibnja 2020. okosnicu plana oporavka koji će biti novi instrument za oporavak i otpornost. Instrumentom će se osigurati financijska potpora ulaganjima i reformama koje su ključne za trajni oporavak, poboljšanje gospodarske i socijalne otpornosti država članica te potpora zelenim i digitalnim tranzicijama. Bit će dostupan svim državama članicama, ali potpora će biti usmjerena na one koje su najviše pogođene i u kojima su potrebe za otpornošću najveće. Pomoći će im u borbi protiv sve većih razlika među državama članicama i pripremi gospodarstava za budućnost. Instrument za oporavak i otpornost bit će ključan dio europskog semestra. Države članice izradit će planove oporavka i otpornosti u okviru nacionalnih programa reformi. Predložen je proračun od 560 milijardi eura iz programa Next Generation EU (EU sljedeće generacije). Temeljit će se na instrumentu za dodjelu bespovratnih sredstava u vrijednosti do 310 milijardi EUR i kreditiranju do ukupno 250 milijardi eura.

Kao što je najavila predsjednica Ursula von der Leyen, Komisija predlaže novu inicijativu REACT-EU za povećanje kohezijske potpore državama članicama kako bi njihova gospodarstva postala otpornija i održivija u fazi oporavka. Programi kao što su Europski socijalni fond i Fond europske pomoći za najpotrebitije mogu se dodatno povećati korištenjem dijela dostupnih sredstava u iznosu od 55 milijardi eura. Osim neposrednog odgovora na krizu, kohezijska politika bit će ključna za osiguravanje uravnoteženog dugoročnog oporavka, izbjegavajući asimetrije i razlike u rastu među državama članicama i unutar njih. Komisija stoga prilagođava svoje prijedloge budućim programima kohezijske i socijalne politike kako bi pružila još veću potporu ulaganjima u oporavak, na primjer u otpornost nacionalnih zdravstvenih sustava, u sektore kao što su turizam i kultura, za potporu malim i srednjim poduzećima, mjerama za zapošljavanje mladih, obrazovanje i razvoj vještina te mjerama za suzbijanje siromaštva djece.

Komisija također jača mehanizam za pravednu tranziciju, ključni element europskog zelenog plana, kako bi se osigurala socijalna pravednost u prijelazu na klimatski neutralno gospodarstvo u najugroženijim regijama s velikom potrošnjom ugljena i visokim emisijama ugljika. Za više pojedinosti pročitajte Pitanja i odgovore o inicijativi REACT-EU-u, kohezijskoj politici nakon 2020. i Europskom socijalnom fondu +, informativne članke o kohezijskoj politici i socijalnim fondovima, priopćenje za medije o instrumentu javnog zajma za potporu zelenim ulaganjima u suradnji s Europskom investicijskom bankom i pitanja i odgovore o mehanizmu pravedne tranzicije.

Nadamo se da smo Vam u ovom biltenu barem malo uspjeli približiti što sve radimo u svrhu informiranja o pitanjima Europske unije...

ZA SVE OSTALE INFORMACIJE O EU OBRATITE NAM SE

ULICA JURJA HAULIKA 14, 47 000 KARLOVAC

047/ 612 -800

www.edickarlovac.eu

edickarlovac@ra-kazup.hr

<https://www.facebook.com/edickarlovac.eu/>

<https://twitter.com/EDICKarlovac>

https://www.instagram.com/edic_karlovac/